

KKE-6303

Seat No. _____

M. A. (Sem. I) Examination

November / December - 2014

History - C.C. 101

(Elements of Historical Methods)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ ઇતિહાસનો અર્થ આપી તેના અભ્યાસનું મહત્વ દર્શાવો.

અથવા

૧ ઇતિહાસનું સ્વરૂપ અને તેનું કાર્યક્ષેત્ર જણાવો.

૨ ઇતિહાસના સહાયક શાસ્ત્ર તરીકે પુરાતત્ત્વશાસ્ત્ર, અર્થશાસ્ત્ર તથા રાજનીતિ-શાસ્ત્રનું મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

૨ ઐતિહાસિક સાધનોનું વર્ગીકરણ કરી, પ્રથમ કક્ષાના સાધનોનું મૂલ્યાંકન કરો.

૩ ઇતિહાસલેખન માટે ઉપયોગમાં લેવાતા આધારોની પ્રમાણભૂતતા અને વિશ્વસનીયતાના ધોરણો તપાસો.

અથવા

૩ ઇતિહાસનું પદ્ધતિસર આલેખન કરવા માટેના વિવિધ સોપાનો દર્શાવી, તે દરેકની ચર્ચા સદષ્ટાંત કરો.

૪ પાદનોંધ એટલે શું ? તેના ફાયદા તથા ગેરફાયદા જણાવો.

અથવા

૪ ઇતિહાસના પુનર્લેખનની જરૂરિયાત સમજાવો.

૫ ટૂંકમાં પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : (ગમે તે સાત)

- (૧) એચ.જી. વેલ્સે ઇતિહાસની કઈ વ્યાખ્યા આપી ?
- (૨) “ઇતિહાસ” શબ્દનો ઉપયોગ કરનાર ઇતિહાસકાર કોણ હતો ?
- (૩) “No Documents No History” આ સૂત્ર કોણે આપ્યું ?
- (૪) ઐતિહાસિક સાધન એટલે શું ?
- (૫) દ્વિતીય કક્ષાના સાધનોના ઉ.દા. આપો.
- (૬) પાદનોંધ (foot notes) મૂકવાની પદ્ધતિઓ કઈ કઈ છે ?
- (૭) સંદર્ભસૂચિમાં પ્રથમ શું લખવું જોઈએ ?
- (૮) અભિલેખશાસ્ત્ર ઇતિહાસ આલેખનમાં કઈ રીતે મદદરૂપ થાય છે ?
- (૯) દસ્તાવેજનું મૂલ્યાંકન કરવાની બે પદ્ધતિઓ કઈ છે ?
- (૧૦) અશોકનો શિલાલેખ સૌપ્રથમ કોણે ઉકેલ્યો ?
- (૧૧) ફોટોગ્રાફીને કયું સાધન ગણવામાં આવે છે ?
- (૧૨) વર્ણનાત્મક ઇતિહાસનો પિતા કોને કહેવામાં આવે છે ?